

Hastalık Yönetim Platformu Kapsamındaki Tarama ve İzlemlerin İş Yükü Analizi

Bekir Aktura(1,2), Çınla Söyler(1,3), Esra Nur Kapukaya(1,4), Gülden Uzer

Ekin(1,5), Salih Bağdadioğlu(1,6), Uğur Güçlü(1,7), Ziya Köseoğlu(1,8)

1-İSTAHED Bilim Komisyonu 2-Güneştepe Aile Sağlığı Merkezi

3-Eyüp 11 Nolu Aile Sağlığı Merkezi 4-Avcılar Cihangir Kirazlı Aile Sağlığı Merkezi

5- Üsküdar Doğancılar Aile Sağlığı Merkezi 6- Beyoğlu Halıcıoğlu Aile Sağlığı Merkezi

7 -Zeytinburnu Nuripaşa Aile Sağlığı Merkezi 8- Esenler Nene Hatun Aile Sağlığı Merkezi

KRİTER KATSAYISINA ESAS ASGARİ VE AZAMİ BAŞARI ORANLARI

Kriter		Asgari Başarı Yüzdesi	Azami Başarı Yüzdesi
Hipertansiyon	Tarama	40	90
	Takip	50	90
	Sonuç	40	90
Diyabet	Tarama	40	90
	Takip	50	90
	Sonuç	40	90
Obezite	Tarama	40	90
	Takip	50	90
	Sonuç	40	90
Serviks Kanseri	Tarama	50	90
Kolorektal Kanser	Tarama	50	90
Meme Kanseri	Tarama	40	90
Kardiyovasküler Risk Değerlendirmesi	Tarama	40	90
	Takip	50	90
	Sonuç	40	90
Çok Yönlü Yaşlı Sağlığı Değerlendirmesi	Tarama	40	90
	Takip	50	90
	Sonuç	40	90
Süreç Yönetimi		50	80

Amaç

HYP kapsamında

- hipertansiyon taraması-izlemi,
- diyabet taraması-izlemi,
- obezite taraması-izlemi,
- kardiyovasküler risk değerlendirilmesi
- çok yönlü yaşlı sağlığı değerlendirmesi işlemleri
- süreç yönetimi olarak tanımlanan aile hekimliğine başvuru günlük getireceği

iş yükü süresinin saptanması amaçlanmaktadır.

Yöntem

5 aile
hekimisi
(5 işlem)

- 3 pratisyen aile hekimi(5,9,10 yıllık tecrübe)
- 2 aile hekimliği uzmanı(7,30 yıllık tecrübe)
- Beşer adet izlem-tarama
- Ortalama izlem süresi hesaplandı

Yöntem

MERKEZİ DAĞITIM SİSTEMİ

ruk

ADNKS

Yaş grubu/Cinsiyete göre hedef nüfuslar

İlgili hastalıkların güncel çalışmalardaki prevalansları

İzlem-tarama yapılacak nüfusların sayısının tahmini

Yapılması gereken yıllık izlem-tarama sayısının tahmini

Yöntem

Ülkemizde aktif çalışan aile hekimliği birimi sayısı

2021 yılı çalışma gün sayısı

Tüm aile hekimlerinin çalıştığı toplam süre(dakika)

İzlem-taramalarının hesaplanan toplam süresinin aile hekimlerinin çalışma süresine oranı

Günlük getirdiği iş yükü süresi

Yöntem

Süreç yönetimi

Süreç yönetimi oranına göre başvurması gereken sayı

Gereken ek başvuru:gereken-gerçekleşen sayı

Gereken ek başvuru/aktif aile hekimi/iş günü sayısı

Bulgular

İşlem	Ortalama Süre(dakika)	Min-Maks(Dakika)
Hipertansiyon Taraması	5,5	(5-6)
Hipertansiyon İzlemi	12,5	(5-18)
Obezite Taraması	4,5	(4-5)
Obezite İzlemi	14,3	(8-18)
Diyabet Taraması	7,5	(5-11)
Diyabet İzlemi	15,2	(9-18)
Kardiyovasküler Risk Değerlendirmesi	13	(6-20)
Çok Yönlü Yaşlı Değerlendirmesi	24,9	(20-30)

Hipertansiyon İzlemi-Taraması Hedef Nüfus*

- 20 yaş ve üzeri erkek: 28.929.987
- 20 yaş ve üzeri kadın: 29.386.024

Tarama:Yılda Bir(18yaş)
İzlem(3ayda1)

- Erkeklerde Hipertansiyon %26,1**
 - 7.550.727 kişi
- Kadınlarda Hipertansiyon %29,3**
 - 8.610.105 kişi
- Toplam Yıllık Gereken H.T İzlem sayısı(Toplam hasta sayısı*4)
 - 64.643.327 adet izlem
- Toplam Yıllık Gereken H.T Taraması Sayısı(Toplam hedef nüfus-Hipertansiyon Hastaları*1)
 - 16.160.832 adet tarama

*TUİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Üzerinden Yaş Gruplarına Göre 18 yaş ve üzeri seçilemediğinden 20 yaş ve üzeri nüfus hesaplamada kullanılmıştır.

**Türkiye Hanehalkı Sağlık Araştırması: Bulaşıcı Olmayan Hastalıkların Risk Faktörleri Prevalansı 2017 (STEPS). Editörler: Üner S, Balçılar M, Ergüder T. Dünya Sağlık Örgütü Türkiye Ofisi, Ankara, 2018.

Obezite İzlemi-Taraması Hedef Nüfus*

- 20 yaş ve üzeri erkek: 28.929.987
- 20 yaş ve üzeri kadın: 29.386.024

Tarama:Yılda Bir(18yaş)
İzlem(3ayda1)!!!

- Erkeklerde Obezite %17,3**
 - 5.004.888 kişi
- Kadınlarda Obezite %24,8**
 - 7.287.734 kişi
- Toplam Yıllık Gereken Obezite İzlem sayısı(Toplam hasta sayısı*4)
 - 49.170.487 adet izlem
- Toplam Yıllık Gereken ObeziteTaraması Sayısı(Toplam hedef nüfus-Obez Hastalar*1)
 - 46.023.389 adet tarama

*TUİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Üzerinden Yaş Gruplarına Göre 18 yaş ve üzeri seçilemediğinden 20 yaş ve üzeri nüfus hesaplamada kullanılmıştır.

**TUİK Türkiye Sağlık Araştırması 2019

Diyabet İzlemi-Taraması Hedef Nüfus*

- 40 yaş ve üzeri erkek: 15.810.788
- 40 yaş ve üzeri kadın: 16.678.156

Tarama:3 Yılda Bir(40yaş)!!
İzlem(3ayda1)

- Erkeklerde Diyabet %7,6**

- 1.201.620 kişi

- Kadınlarda Diyabet %10,6**

- 1.767.885 kişi

- Toplam Yıllık Gereken Diyabet İzlem sayısı(Toplam hasta sayısı*4)

- 11.878.018 adet izlem

- Toplam Yıllık Gereken Diyabet Taraması Sayısı((Toplam hedef nüfus- Diyabet Nüfusu)/3)

- 9.839.813 adet tarama***

*TUİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi 2020.

**Sağlık Bakanlığı Türkiye Hanehalkı Sağlık Araştırması 2017 (40 yaş ve üzeri nüfusta diyabet sıklığı artmasına rağmen tüm yaş gruplarının diyabet sıklığı kullanılmıştır!!)

***DM olmayan tüm hastaların düşük riskli olduğu kabul edilerek

Kardiyovasküler Risk(KVS) Taraması Hedef Nüfus*

- 40 yaş ve üzeri erkek: 15.810.788

- 40 yaş ve üzeri kadın: 16.678.156

Tarama:2 Yılda Bir(40yaş)!!

- Toplam Yıllık Gereken KVS Taraması (Hedef Nüfus/2)**

- 16.244.472 adet tarama

*TUİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi 2020.

**Tüm nüfusun düşük riskli olduğu varsayılarak hesaplanmıştır

Çok Yönlü Yaşlı Değerlendirmesi*

- **65 yaş ve üzeri erkek: 3.513.892**

- **65 yaş ve üzeri kadın: 4.439.663**

Tarama: Yılda Bir(65yaş)!!

- **Toplam Yıllık Gereken Yaşlı Değerlendirmesi (Hedef Nüfus*1)****

- **7.953.555 adet değerlendirme**

*TUİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi 2020.

**Tüm nüfusun düşük riskli olduğu varsayılarak hesaplanmıştır

2021 Toplam Çalışılan Dakika Sayısı (İş Gücü)

- Ülkemizde **24.764** aktif çalışan aile hekimi mevcut*.
- 2021 yılı toplam işgünü sayısı **249**
- Bir aile hekiminin günlük çalışma süresi **8 saat**= 480 dakika
- Bir aile hekiminin 2021 yılı için çalışma süresi =**480*249=119.520** dakika
- Toplam aile hekimlerinin 2021 yılı için çalışma süresi=**119.520*24.764**
2.959.793.280 dakika

İşlem	İşlem başına gereken süre(dk)	Yapılması Gereken Yıllık Toplam İşlem	Toplam Gereken Dakika	Çalışma Süresine Oranı(%)	%40 Başarı	%90 Başarı
HT Taraması	5,5	16160832	88884574	3,0	1,2	2,7
HT İzlemi	12,5	64643327	808041582	27,3	10,92	24,57
Obezite Taraması	4,5	46023389	207105252	7,0	2,8	6,3
Obezite İzlemi	14,3	49170487	703137961	23,8	9,52	21,42
Diyabet Taraması	7,5	9839813	73798599	2,5	1	2,25
Diyabet İzlemi	15,2	11878018	180545869	6,1	2,44	5,49
KVR Değerlendirmesi	13	16244472	211178136	7,1	2,84	6,39
Çok Yönlü Yaşlı Değerlendirmesi	24,9	7953555	198043520	6,7	2,68	6,03
Toplam			2470735493	83,5	33,4	75,15

Süreç Yönetimi

- **Tüm Kurumlara Başvuru:**

- 812.903.622

- **%50 olması için gereken ek başvuru**

- 128.408.662

- **İşgününe düşen ek başvuru**

- **20,8(%46)**

- **Aile Hekimine Başvuru:**

- 278.043.149(45,1/aile hekimi/işgünü)

- **%80 olması için gereken ek başvuru**

- 372.279.749

- **İşgününe düşen ek başvuru**

- **60,4(%133)**

Sonuç

- En iyi senaryoda bile sadece obezite, diyabet, hipertansiyon tarama ve izlemleri ile kardiyovasküler risk değerlendirmesi ve yaşlı değerlendirmesi tamamiyle yapılmaya çalışılırsa **toplam çalışma süresinin en az %83,5 ini bu işlemlere ayırmak zorunda kalıyoruz.(Günlük 6,68 saati)**
 - %40 başarı oranında günün %33,4(**2,67 saat/gün**)
 - %90 başarı oranında günün %75,15(**6 saat/gün**)
- Bununla birlikte süreç yönetiminde
 - %50 oranını yakalayabilmek için mevcut **poliklinikte muayene edilen hasta sayısının da %46**
 - %80 başarı oranı için **%133 artması** gerekmektedir.